

Zakon o doplatku za djecu

NN 94/01, 138/06, 107/07, 37/08, 61/11, 112/12, 82/15, 58/18

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Doplatak za djecu je novčano primanje koje koristi roditelj ili druga osoba određena ovim Zakonom, radi potpore uzdržavanja i odgoja djece.

Članak 1.a (NN 82/15, 58/18)

Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL L 337, 20. 12. 2011.).

Članak 2.

- (1) Pravo na doplatak za djecu stječe se i ostvaruje ovisno o visini ukupnog dohotka članova kućanstava korisnika i drugih uvjeta utvrđenih ovim Zakonom.
- (2) Za ostvarivanje prava na doplatak za djecu izvanbračna zajednica, u smislu ovoga Zakona, izjednačava se bračnom zajednicom.

Članak 3.

- (1) Doplatak za djecu ne može biti predmet ovrhe ili osiguranja, osim po sudskoj odluci radi uzdržavanja u korist djece za koju se ostvaruje taj doplatak.
- (2) Doplatak za djecu je osobno pravo korisnika određenog ovim Zakonom koje se ne može prenositi na drugu osobu.
- (3) Iznimno, doplatak za djecu može se isplaćivati drugoj osobi u slučajevima određenim ovim Zakonom.
- (4) Ako oba bračna druga mogu ostvariti pravo na doplatak za djecu, dužni su se sporazumjeti koji od njih će to pravo ostvarivati.

Članak 4.

Pravo na doplatak za djecu može se ostvarivati samo po jednoj osnovi osim ako međunarodnim ugovorom ili pravilima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti nije drukčije uređeno.

Članak 5.

O pravu na doplatak za djecu rješava Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod).

II. KORISNICI DOPLATKA ZA DJECU I DJECA KOJIMA PRIPADA DOPLATAK

Članak 6. (NN 58/18)

(1) Pravo na doplatu za djecu može ostvariti roditelj, posvojitelj, skrbnik, očuh, maćeha, baka, djed i osoba kojoj na temelju odluke nadležnog tijela djeteta povjereno na čuvanje i odgoj (u daljnjem tekstu: korisnik) za svu djecu koju uzdržava, pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

(2) Korisnik doplatka za djecu može biti i punoljetno dijete bez oba roditelja koje je na redovitom školovanju.

Članak 7.

(1) Korisnik iz članka 6. ovoga Zakona može biti hrvatski državljanin koji ima neprekidno prebivalište u Republici Hrvatskoj najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva i ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

(2) Korisnik može biti i stranac koji ima neprekinuti odobreni stalni boravak u Republici Hrvatskoj najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva i ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

(3) Korisnik može biti i stranac koji ima odobren azil, odnosno stranac kojem je odobrena supsidijarna zaštita, kao i članovi njihove obitelji prema propisima o azilu.

(4) Na korisnike iz stavka 3. ovoga članka primjenjuju se sve odredbe ovoga Zakona, osim uvjeta u pogledu državljanstva i duljine prebivališta, odnosno stalnog boravka na području Republike Hrvatske.

Članak 8.

(1) Doplatu za djecu pripada za svu djecu koju korisnik stvarno uzdržava, i to:

1. za vlastitu djecu, posvojenu djecu ili postorčad,
2. za uzdržavanu unučad i
3. drugu djecu bez roditelja.

(2) Ukinut.

Članak 9.

Za djecu s prebivalištem u inozemstvu i za djecu s boravkom u inozemstvu dužim od 3 mjeseca neprekidno, korisniku ne pripada pravo na doplatu za djecu, osim ako međunarodnim ugovorom ili pravilima EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti nije drukčije određeno.

Članak 10. (NN **58/18**)

(1) Doplatu za djecu pripada do navršene 15. godine života djeteta, odnosno do kraja školske godine u kojoj dijete navršava 15 godina života.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka pravo na doplatu za djecu, do završetka osnovnog školovanja, ostvaruje i dijete koje je navršilo 15 godina života i pohađa osnovnu školu, ako je razlog pohađanja osnovne škole nakon 15. godine života kasniji upis u prvi razred osnovne škole ili gubitak razreda iz zdravstvenih razloga, odnosno duže bolesti.

(3) Doplatu za djecu pripada za dijete koje se nalazi na redovitom školovanju u srednjoj školi do završetka toga školovanja, a najduže do kraja školske godine u kojoj dijete navršava 19 godina života.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, za dijete koje pohađa srednju školu u kojoj srednjoškolsko obrazovanje traje pet godina, doplatu za djecu pripada do završetka redovitog školovanja u srednjoj školi, a najduže do kraja školske godine u kojoj dijete navršava 20 godina života.

(5) Iznimno od odredbe iz stavka 2. ovoga članka, za dijete s oštećenjem zdravlja pripada doplatak za djecu, prema posebnim propisima, i nakon navršene životne dobi iz stavka 2. ovoga članka do završetka redovitog školovanja u srednjim školama, a najduže do 21. godine života.

(6) Za dijete, koje po prestanku bolesti nastavi redovito školovanje u osnovnoj ili srednjoj školi, ali koje zbog duže bolesti nije u mogućnosti završiti školovanje u redovitom roku, produljuje se pravo na doplatak za djecu i preko godina do kojih pripada doplatak u slučaju školovanja u srednjim školama, i to za onoliko vremena koliko je dijete izgubilo od redovitog školovanja zbog bolesti, a najduže do 21. godine života.

Članak 11. (NN **58/18**)

Doplatak za djecu pripada i za vrijeme dok je dijete zbog bolesti spriječeno redovito pohađati školu.

Članak 12. (NN **82/15**)

Za dijete s težim ili teškim invaliditetom nastalim prije osamnaeste godine života ili za vrijeme redovitog školovanja, utvrđenim prema posebnim propisima, pripada doplatak za djecu od dana podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu sve dok taj invaliditet postoji.

Članak 13.

Doplatak za djecu ne pripada za vrijeme dok je djetetu na teret sredstava iz državnog proračuna, odnosno proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguran stalan smještaj u ustanovi prema posebnim propisima.

Članak 14.

Doplatak za djecu ne pripada za vrijeme dok se dijete nalazi na školovanju u inozemstvu osim ako međunarodnim ugovorom ili pravilima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti nije drukčije određeno.

Članak 15.

Stupanjem djeteta u brak, prestaje pravo na doplatak za djecu za to dijete.

III. STJECANJE PRAVA NA DOPLATAK ZA DJECU I VISINA DOPLATKA ZA DJECU

Članak 16. (NN **58/18**)

Pravo na doplatak za djecu stječe korisnik pod uvjetom:

1. da mu ukupni dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini po članu kućanstva mjesečno ne prelazi 70% proračunske osnovice (u daljnjem tekstu: dohodovni cenzus), i
2. da živi u kućanstvu s djetetom.

Članak 17. (NN **58/18**)

- (1) Ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno ne prelazi 16,33% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 9% proračunske osnovice, po djetetu.
- (2) Ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 16,34 i 33,66% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 7,5% proračunske osnovice, po djetetu.
- (3) Ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 33,67 i 70%

proračunske osnovice, korisniku pripada doplatka za djecu u visini od 6% proračunske osnovice, po djetetu.

Članak 18.

Korisniku uz utvrđeni iznos doplatka za djecu pripada i dodatak u iznosu po 500,00 kuna za treće i četvrto dijete.

Članak 19.

(1) Ukupni dohodak kućanstva jest zbroj oporezivih dohodaka prema propisima o porezu na dohodak i drugih primitaka određenih odredbama ovoga Zakona koje ostvari korisnik i članovi njegovog kućanstva.

(2) Drugi primitci u smislu ovoga Zakona su: mirovine ostvarene u tuzemstvu i inozemstvu, plaća ostvarena kod poslodavca za rad u inozemstvu, naknade ostvarene zbog njege i skrbi o djetetu, naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad, naknade zbog nezaposlenosti, naknade zbog profesionalne rehabilitacije.

(3) Pod ukupnim dohotkom članova kućanstva, u smislu ovoga Zakona, podrazumijeva se dohodak svih članova kućanstva iz stavka 1. ovoga članka i drugi primitci svih članova kućanstva iz stavka 2. ovoga članka, umanjeni za iznos obveznih doprinosa iz primitka, poreza i prireza prema posebnim propisima.

Članak 20.

(1) Pod kućanstvom korisnika razumijeva se zajednica života, privređivanja i trošenja ostvarenoga ukupnog dohotka svih članova obitelji bez obzira na stupanj srodstva.

(2) Kod određivanja prava na doplatka za djecu i visine doplatka primjenom dohodovnog cenzusa ukupan dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini dijeli se na sve članove kućanstva.

Članak 21.

(1) Za dijete bez oba roditelja ili ako su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog prebivališta ili potpuno i trajno nesposobna za samostalan život i rad ili im je oduzeta poslovna sposobnost i za dijete s oštećenjem zdravlja prema posebnim propisima, iznos doplatka za djecu iz članka 17. ovoga Zakona uvećava se za 25%.

(2) Za dijete bez jednog roditelja ili za dijete čiji je jedan roditelj nepoznat ili nepoznatog prebivališta ili potpuno nesposoban za samostalan život i rad ili mu je oduzeta poslovna sposobnost, iznos doplatka za djecu iz članka 17. ovoga Zakona uvećava se za 15%.

Članak 22. (NN 82/15)

Za dijete s težim ili teškim invaliditetom prema propisima iz socijalne skrbi, doplatka za djecu određuje se u svoti od 25% od proračunske osnovice, neovisno o ukupnom dohotku po članu kućanstva mjesečno.

IV. OSTVARIVANJE PRAVA I ISPLATA DOPLATKA ZA DJECU

Članak 23. (NN 58/18)

(1) Postupak za ostvarivanje prava na doplatka za djecu pokreće se zahtjevom.

(2) Pravo na doplatka za djecu pripada od dana podnošenja zahtjeva, ako su ispunjeni uvjeti propisani za stjecanje prava na doplatka.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, pravo na doplatak za djecu pripada od dana rođenja djeteta ako je zahtjev podnesen u roku od mjesec dana od rođenja djeteta.

Članak 24.

(1) O pravu na doplatak za djecu rješava u prvom stupnju ustrojstvena jedinica Zavoda, prema prebivalištu, odnosno stalnom boravku podnositelja zahtjeva.

(2) Zavod pridržava pravo ukidanja rješenja iz stavka 1. ovoga članka, ako se izmijene uvjeti na temelju kojih je korisnik stekao pravo na doplatak za djecu.

Članak 25.

(1) O žalbi protiv prvostupanjske odluke rješava središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

(2) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(3) Protiv drugostupanjskog rješenja može se pokrenuti upravni spor.

Članak 26.

(1) Doplatak za djecu isplaćuje se u mjesečnim svotama i to u tekućem mjesecu za protekli mjesec.

(2) Doplatak za djecu isplaćuje se korisnicima putem banaka.

(3) U svrhu uređivanja međusobnih odnosa u svezi s načinom, uvjetima isplate i povratom doplatka za djecu, Zavod zaključuje ugovor s bankama.

(4) Doplatak za djecu, koji je isplaćen prema stavku 2. i 3. ovoga članka nakon smrti korisnika ili djeteta pripada državnom proračunu Republike Hrvatske, a na zahtjev Zavoda banka je ovlaštena i obvezna vratiti ga.

(5) Banka ne može vlastita potraživanja namirivati iz sredstava doplatka za djecu.

(6) Ako banka ne vrati sredstva isplaćena prema stavku 3. ovoga članka zato što je njima raspolagala neka druga osoba, banka je obvezna na zahtjev Zavoda dati podatke o osobi koja je raspolagala tim sredstvima.

Članak 27.

(1) Korisnik doplatka za djecu podnosi nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda dokaze o ukupnom dohotku kućanstva ostvarenom u prethodnoj kalendarskoj godini, u svakoj godini do 1. ožujka za prethodnu godinu.

(2) Kada se na temelju dokaza iz stavka 1. ovoga članka visina doplatka za djecu smanjuje ili povećava, Zavod donosi rješenje.

(3) Kada je korisniku, sukladno dokazima iz stavka 1. ovoga članka, utvrđena ista visina doplatka za djecu za tekuću godinu, doplatak se isplaćuje na temelju ranije donesenog rješenja kojim je utvrđeno pravo na doplatak i visina doplatka.

Članak 28.

(1) Korisnik doplatka za djecu dužan je nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda prijaviti svaku promjenu u tijeku godine, radi koje je došlo do promjene u ispunjavanju uvjeta za ostvarivanje prava na doplatak za djecu ili izmjenu svote doplatka za djecu i to u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

(2) Kada se u tekućoj kalendarskoj godini izmijene činjenice i okolnosti u pogledu visine ukupnog dohotka kućanstva koje su isključivale stjecanje prava na doplatak ili zbog kojih je korisniku pripadao manji iznos doplatka za djecu (zbog promjene u broju ili svojstvu djece ili članova

kućanstva), korisnik stječe pravo na doplatu ili mu se povećava iznos doplatka za djecu od prvog dana idućeg mjeseca po prijavi nastale promjene.

Članak 29.

(1) Kada se u tekućoj kalendarskoj godini izmijene činjenice i okolnosti zbog kojih korisniku prestaje pravo na doplatu, o tome se donosi rješenje, a isplata se obustavlja posljednjeg dana u mjesecu u kojem je došlo do promjene.

(2) Iznimno, kada korisniku doplatka prestaje pravo zbog gubitka svojstva osobe koja može biti korisnik ili dijete umre ili izgubi svojstvo za koje je utvrđeno pravo, isplata se obustavlja posljednjeg dana u mjesecu i bez donošenja rješenja, osim kada to korisnik izričito zahtijeva.

(3) Kada se u tekućoj kalendarskoj godini poveća ukupan dohodak kućanstva koji uvjetuje gubitak prava na doplatu, pravo se gubi od prvoga dana idućeg mjeseca od dana nastale promjene.

Članak 30.

Ako se utvrdi da korisnik doplatu za djecu ne koristi za uzdržavanje i odgoj djece, nadležno tijelo socijalne skrbi odredit će isplatu doplatka drugoj osobi i o tome izvijestiti Zavod.

Članak 30.a

(1) Zavod je dužan i ovlašten utvrđivati i provjeravati osobne podatke, ostvareni dohodak, ispunjavanje pravnih, medicinskih i drugih uvjeta za ostvarivanje i korištenje prava na doplatu za djecu.

(2) Središnja tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove, odnosno druga nadležna tijela, pravne ili fizičke osobe, na temelju čijih se podataka i isprava odlučuje o ispunjavanju uvjeta za ostvarenje ili korištenje prava na doplatu za djecu, dužne su Zavodu dostaviti i predložiti sve činjenice i dokaze odlučne za priznavanje ili korištenje prava na doplatu za djecu.

V. FINANCIRANJE DOPLATKA ZA DJECU

Članak 31.

Sredstva za financiranje doplatka za djecu osiguravaju se u državnom proračunu.

VI. NADZOR

Članak 32.

(1) Nadzor nad zakonitošću rada Zavoda u poslovima provedbe doplatka za djecu obavlja ministarstvo nadležno za obitelj, u skladu s posebnim propisom.

(2) Zavod je obavezan najmanje jedanput godišnje podnijeti izvješće o svojem radu na poslovima doplatka za djecu ministarstvu nadležno za obitelj.

Članak 33.

(1) Zavod vodi očevidnik o korisnicima prava na doplatu za djecu i o djeci za koju pripada doplatu.

(2) Brisan.

VII. NAKNADA ŠTETE

Članak 34.

Korisnik doplatka za djecu dužan je Zavodu nadoknaditi štetu koja nastane zbog nepripadne i nepravilne isplate doplatka:

1. ako ostvari doplatka za djecu na koji nema pravo ili ga ostvari u višoj svoti nego što mu pripada na temelju neistinitih i netočnih podataka za koje je znao ili morao znati da su neistiniti i netočni,
2. ako u određenom roku ne prijavi promjene koje uzrokuju gubitak prava na doplatka za djecu ili utječu na visinu doplatka, a znao je ili morao znati za te promjene,
3. ako mu je isplaćen doplatka na koji nije imao pravo prema rješenju ili je doplatka isplaćen u većoj svoti od svote određene u rješenju kojim je utvrđeno pravo i svota doplatka.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 35.

(1) Korisnik doplatka za djecu kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna ako:

1. ostvari pravo na doplatka za djecu na osnovi neistinitih i netočnih podataka,
2. ne prijavi u propisanom roku svaku promjenu koja utječe na gubitak prava na doplatka za djecu ili na smanjenje svote doplatka za djecu.

(2) Odgovorna osoba nadležnoga središnjeg tijela državne uprave ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove, odnosno drugoga nadležnog tijela ili pravne osobe i fizička osoba koja Zavodu uskrati dostavu ili stavljanje na raspolaganje podataka iz članka 30.a ovoga Zakona kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

O zahtjevima za ostvarivanje prava na doplatka za djecu, podnesenim do dana početka primjene ovoga Zakona, rješavat će se prema propisima koji su važili do toga dana.

Članak 37.

(1) Korisnicima doplatka za djecu koji su pravo na doplatka ostvarili prema propisima koji su važili do 31. prosinca 2001. pripada doplatka za djecu u iznosu utvrđenom prema odredbama ovoga Zakona ovisno o dohodovnome cenzusu utvrđenom prema ovom Zakonu, uzimajući u obzir prihode kućanstva utvrđene za 2000. godinu prema Zakonu o doplatku za djecu (»Narodne novine«, br. 77/99., 145/99., 25/00., 41/00. i 64/00.).

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka o utvrđenom pravu na doplatka od 1. siječnja 2002., Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje donijet će po službenoj dužnosti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 38. (NN **82/15**)

Brisan.

Članak 39.

Propis iz članka 33. stavka 2. ovoga Zakona donijet će se u roku od 60 dana od dana početka primjene ovoga Zakona.

Članak 40.

Na dan početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o doplatku za djecu (»Narodne novine«, br. 77/99., 145/99., 25/00., 41/00. i 64/00.).

Članak 41.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a primjenjuje se od 1. siječnja 2002.

Klasa: 143-01/01-01/01

Zagreb, 19. listopada 2001.

Prijelazne i završne odredbe iz NN 138/06:

Članak 8.

(1) Korisnicima doplatka za djecu, koji su pravo na doplatku ostvarili prema odredbama Zakona koje su važile do 31. prosinca 2006., pripada doplatku za djecu u iznosu utvrđenom prema odredbama ovoga Zakona ovisno o dohodovnome cenzusu utvrđenom prema ovom Zakonu, uzimajući u obzir ukupan dohodak kućanstva za 2005. godinu.

(2) Korisnicima doplatka za djecu, kojima je iznos doplatka za djecu ostvaren do 31. prosinca 2006. povoljniji u odnosu na iznos doplatka za djecu koji bi ostvarivali po ovom Zakonu, isplaćivat će se povoljniji iznos do 28. veljače 2007.

(3) Rješenje iz stavka 1. i 2. ovoga članka o utvrđenom pravu na doplatku od 1. siječnja 2007. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje donijet će po službenoj dužnosti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 9.

Postupci o priznavanju prava na doplatku za djecu započeti prema odredbama Zakona o doplatku za djecu (»Narodne novine«, br. 94/01.) završit će se prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 10.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2007.

Prijelazne i završne odredbe iz NN 82/15

Članak 5.

(1) Korisnicima koji su ostvarili doplatku za djecu s težim oštećenjem zdravlja utvrđenim prema posebnim propisima do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a pravo im nije prestalo do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, pripada pravo na doplatku za djecu i nakon navršene 27. godine života sve dok postoji teže oštećenje zdravlja.

(2) Korisnicima kojima je pravo na doplatku za djecu s težim oštećenjem zdravlja utvrđenim prema posebnim propisima prestalo do dana stupanja na snagu ovoga Zakona zbog navršene 27 godina života pripada pravo na doplatku za djecu od dana podnošenja zahtjeva temeljem ovoga Zakona pa sve dok postoji teže oštećenje zdravlja.

Članak 6.

Postupci za ostvarivanje prava na doplatu za djecu koji su pokrenuti, a nisu pravomoćno okončani do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema propisima koji su bili na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Članak 7.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. rujna 2015.

Prijelazne i završne odredbe iz NN 58/18

Članak 8.

(1) Postupci za ostvarivanje prava na doplatu za djecu koji su pokrenuti, a nisu dovršeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o doplatku za djecu (»Narodne novine«, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12. i 82/15.).

(2) U postupcima u kojima je zahtjev podnesen u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravo na doplatu za djecu priznat će se od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 9.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Copyright © PRAVNIKHR

<https://pravnikhr.com/>

<https://www.facebook.com/PRAVNIKHR>